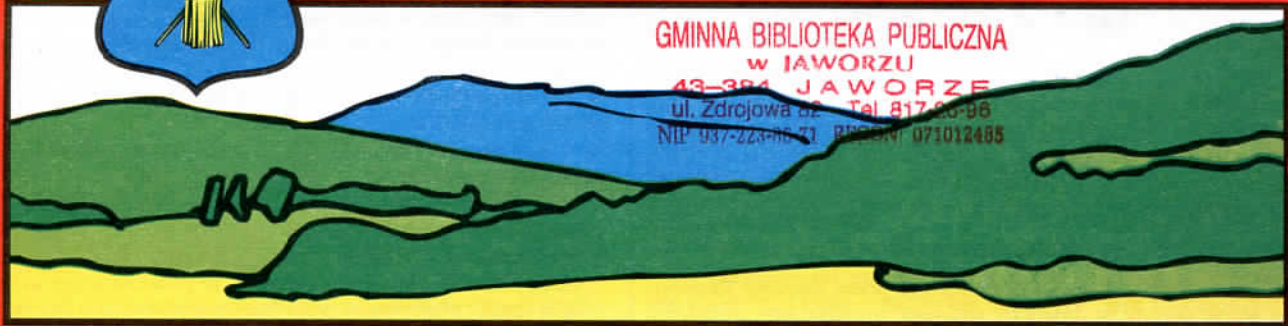

ECHO JAWORZA

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
w JAWORZU
43-384 JAWORZE
ul. Zdrojowa 82 Tel. 817 86 96
NIP 937-224-96 31 REGON 071012485

GAZETA LOKALNA GMINY JAWORZE

MIESIĘCZNIK ★ Rok VII ★ Nr 76 ★ MAJ '98 ★ 0,70 zł ★ Nakład 500 egz. ★ ISSN 1234-6853

Fragment jaworzańskiej panoramy w majowej szacie

Program IV Dnia Holenderskiego

23.V. 98. (SOBOTA) Przekazanie insygniów władzy panu konsulowi Cees van der Wel.

Godz. 16.00-18.00 Koncert muzyki holenderskiej w wykonaniu FIRST FENDERTS BIGBAND z Holandii, Zespół Wokalny KANTATE z Jaworza, Zespół Regionalny Pieśni i Tańca JAWORZE, Zespół Rozrywkowy JAWOROWA GROMADA, Zespół Muzyczny STARZY PRZYJACIELE.

Godz. 18.00-19.00 Nadzwyczajne Uroczyste Posiedzenie Rady Gminy Jaworze.

Godz. 19.00-24.00 Zabawa taneczna.

24.V. 98. (NIEDZIELA)

Godz. 9.00-13.20 Amfiteatr - zapisy do udziału w IV Rajdzie Rowerowym. Regulamin rajdu na str. 5

Godz. 13.30 Start IV Rajdu Rowerowego dla wszystkich z ul. Koralowej. Atrakcyjne nagrody.

Godz. 15.00 Zamknięcie IV Dnia Holenderskiego.

Dziś w numerze m.in.:

	str.
Absolutorium dla Zarządu	2
Wygrane przetargi	2
Włosi w Jaworzu	3
Sukces jaworzańskich tuczników	4
Kilka słów o Książnicy Cieszyńskiej	4
Bezpieczna wieś	5
Czwarty rajd rowerowy	5
Dar krwi - dar życia	5
Euroregion Śląsk Cieszyński	6
Leczenie jaworzańskiego parku	7
Przed 125-leciem OSP	8-9
Popularyzujemy Jaworze na targach turystycznych	9
Kalendarium jaworzańskich imprez	9
Z prac Zarządu Gminy	10
Siedlaczce rody - Czadrowie cz. I	10-11

Ostatnie absolutorium dla Zarządu

W dniu 28 kwietnia br. w sali obrad Urzędu Gminy odbyła się czterdziesta Sesja Rady Gminy w Jaworzu. Debata rozpoczęła się dyskusją nad protokołem Komisji Rewizyjnej Rady z wykonania budżetu i środków pozabudżetowych za rok 1997. Wnikliwa kontrola działalności finansowej Gminy nie wykazała nieprawidłowości w zakresie realizacji budżetu za 1997 rok.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Bielsku-Białej postanowiła:

- pozytywnie zaopiniować przedłożony przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy w Jaworzu wniosek o udzielenie absolutorium Zarządowi Gminy z tytułu wykonania budżetu Gminy za 1997 rok,
- pozytywnie zaopiniować przedłożone przez Zarząd Gminy w Jaworzu sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej zleconej gminie w 1997 roku.

Prowadzona pod kierownictwem księgowej **Emmy Penkalis** rozważna działalność finansowa Gminy Jaworze wytworzyła u radnych poczucie bezpieczeństwa i zaufania, co wyrazili w pozytywnym głosowaniu nad uchwałą dotyczącą przyjęcia sprawozdania z realizacji budżetu za 1997 rok.

Przed głosowaniem nad absolutorium dla Zarządu Gminy, Rada przyjęła uchwałę o wniesieniu poprawki do Regulaminu Rady Gminy o następującej treści:

"Po przeprowadzeniu dyskusji nad sprawozdaniem rada w jawornym głosowaniu decyduje o absolutorium dla Zarządu Gminy w całości zwykłą większością głosów". Zmiany w Statucie dokonano na mocy decyzji Naczelnego Sądu Administracyjnego. Niezależnie od pozytywnej oceny realizacji budżetu za ubiegły rok radni wnieśli szereg uwag dotyczących opieszłości Zarządu w realizacji zgłaszanych wniosków natury gospodarczej i porządkowej, o czym wspominałem w poprzednich relacjach z sesji. Biorąc jednak pod uwagę całokształt pracy Zarządu, Wójta Gminy Jaworze, Rada przy 14 głosach "za", 2 "przeciw" i 1 "wstrzymującym" udzieliła Zarządowi Gminy Jaworze już ostatniego w tej kadencji absolutorium za 1997 rok.

Napięcie ustąpiło i Rada przystąpiła do uchwalenia kolejnych uchwał w następujących sprawach:

- w uchwale Nr XXXVIII/211/97 z dn. 27.06.1997 w sprawie sprzedaży nieruchomości w Gminie Jaworze, Rada Gminy postanowiła wprowadzić następującą zmianę:
Wyrazić zgodę na sprzedaż najemcom nieruchomości gruntowej nr pgr 686/8 i części 687/7 w formie bezprzetargowej, zgodnie z podziałem geodezyjnym.
Informuję Czytelników, że uchwała ta dotyczy sprzedaży "Górnego Dworu".
- gminnego programu profilaktyki i rozwiązania problemów alkoholowych na 1998 rok. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 1998 rok odnośnie zadań i sposobu realizacji przedstawiony zostanie w kolejnym numerze "Echa Jaworza".
- podwyżki plac dla wójta gminy Jaworze Czesława Wierzbickiego.
- nadania medalu ZASŁUŻONY DLA ROZWOJU JAWORZA dla:

Edwarda Biela, członka OSP w Jaworzu,

Adama Skubisza z Holandii

Johann den Hartog z Holandii

- zmian w budżecie Gminy Jaworze na 1998 rok. Plan dochodów i wydatków budżetowych został zwiększony o kwotę 36.216 zł.

Powyższy dochód uzyskano z następujących źródeł:

- sprzedaż drewna ze ściętych topoli w parku - 2.264 zł
- odszkodowanie z PZU za uszkodzony na terenie Amfiteatru w 1997 r. budynek gospodarczy - 4.146 zł
- zwrot zasiłku dla rodzin żołnierzy otrzymanego z WKU Katowice za 1997 r. z przeznaczeniem na MOPS (Międzygm. Ośr. Pomocy Spół.) - 5.406 zł
- wpłaty z opłaty skarbowej - 2.400 zł
- zwrot kosztów ogrzewania budynku gminy w 1997 r. przez TELEKOMUNIKACJĘ S.A. w Bielsku-Białej i Komendę Policji w B-B - 2.000 zł
- ponadplanowy dochód uzyskany z koncesji na sprzedaż alkoholu - 20.000 zł

W sprawach organizacyjnych Rady stały przedstawiciel Związku Gmin Ziemi Cieszyńskiej radny **Rudolf Galocz** poinformował, że w dniu 22 kwietnia br. w Kolibie "Pod Czarcim Kopytem" na Równicy został podpisany akt o utworzeniu **EUROREGIONU ŚLĄSK CIESZYŃSKI**, w skład którego weszło 39 gmin okręgu Karwiny w Czechach oraz 14 gmin Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej "OLZA", do którego należy również Gmina Jaworze.

W toku dalszych obrad radni zgłaszali wnioski w następujących sprawach:

- nieprawnego zawłaszczania przez wielu mieszkańców Jaworza poboczy ulic, urządzając na nich klomby, skalniaki, stałe składowiska kamieni i korzeni (ozdoby), opału i materiałów budowlanych. Wójt poinformował, że pobocza drogi są własnością gminy stanowiącą pasy bezpieczeństwa dla ich użytkowników. Gmina będzie interweniowała u osób naruszających bezpieczeństwo i prawo własności terytorialnej.
- podmytego przęsła mostu na ul. Grabka w Jaworzu-Nalężu.
- wysypywania gruzu i śmieci na terenie parku u zbiegu ul. Wapienickiej i Koralowej.
- wyrównania pobocza na ul. Koralowej
- braku informacji o dalszej budowie kanalizacji ściekowej,
- braku znaków drogowych oraz progów ograniczających prędkość jazdy na ul. Południowej i Podgórskiej.

Radny **Urbania** zgłosił wniosek o wystosowaniu przez Zarząd Gminy do rejonowego Urzędu Dróg i Mostów pisma w sprawie uregulowania rowu wzdłuż ul. Wapienickiej na odcinku od ul. Południowej do sanatorium.

Na zakończenie obrad wicewójt **Rudolf Galocz** zaprosił radnych z rodzinami oraz mieszkańców Jaworza do Amfiteatru na trzydniową, taneczną majówkę, która odbędzie się w dniach od 1 do 3 maja br.

Marian Zygmunt

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jasienicy informuje członków, że wypłaca dywidendę od udziałów członkowskich za rok 1997 w siedzibie Banku w godzinach pracy.

Prawa, rady i porady

PRACĘ NA ZLECENIE WYKONUJEMY SAMODZIELNIE

Przepisy prawne jednoznacznie mówią, iż osoby, które zawarły umowę-zlecenie, a więc zobowiązały się do wykonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie, muszą wykonać swoje zobowiązanie osobiście. Jeśli natomiast chcą powierzyć wykonanie zadania osobie trzeciej, usprawiedliwić je mogą tylko pewne okoliczności (np. ciężka choroba) i niezwłocznie winny zawiadomić o tym tego, kto dał im zlecenie. Podstawa prawna - Kodeks Cywilny, art. 734 i następne.

Red. EJ

Wygrane przetargi

W miesiącu kwietniu br. w Urzędzie Gminy Komisja Przetargowa Rady Gminy w Jaworzu przeprowadziła dwa przetargi nieograniczone:

- na wykonanie zasilania elektrycznego komory przepompowni ścieków. Do przetargu przystąpiły trzy firmy, z których najkorzystniejszą ofertę finansową złożyła firma **Andrzeja Budki Montaż Sieci i Instalacji Elektrycznych w Skoczowie**. Termin realizacji zadania do końca maja br.
- na wykonanie sieci wodociągowej rozdzielczej i przyłączy do budynków mieszkalnych i prac budowlanych na ul. Rumiankowej w Jaworzu. W tym przetargu również uczestniczyły trzy firmy. Najkorzystniejszą ofertę złożyła firma **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe "LEBEX"** - termin realizacji 307 mb wodociągu do 31 maja br. W kosztach przedsięwzięcia partycypują mieszkańcy ul. Rumiankowej, którzy wnieśli swój wkład finansowy w wys. 20 tys. zł.
- na zabudowę nieruchomości gruntowej Centrum Usługowo-Handlowego w Jaworzu. Do przetargu stanął jeden oferent, który przyjął warunki postawione w ofercie przetargowej przez Urząd Gminy.

Marian Zygmunt

Włosi w Jaworzu

Jaworze odwiedziła ponownie grupa gości zagranicznych zainteresowanych współpracą. Tym razem była to delegacja włoska z malowniczej gminy CASSOLA, która położona jest w północno-wschodnich Włoszech w okręgu VICENZA.

Delegacji przewodniczył burmistrz gminy Cassola **Giovanni Gobbato**, a uczestnikami byli ponadto: sekretarz gminy, radny oraz szef gminnej policji. Kontakt z gminą włoską nastąpił zupełnie przypadkowo, przy okazji turystycznego pobytu jednego z radnych tej gminy **Paolo Maneghetti**, dla którego nasza gmina stała się miejscem, do którego warto wracać. Ponieważ władze gminy Cassola już wcześniej poszukiwały możliwości kontaktu z którąś z gmin polskich położonych na południu naszego kraju, radny Maneghetti zaproponował Wójtowi Gminy Jaworze podjęcie rozmów z władzami swojej gminy. W szybkim tempie burmistrz gminy Cassola nawiązał kontakt korespondencyjny, czego efektem była wizytacja naszej gminy przez delegację włoską w dniach 4 do 7 maja br.

Włosi przywitani zostali przez przewodniczącego Rady Gminy **Jerzego Pysza** oraz wójta gminy **Czesława Wierzbickiego**.

Burmistrz Giovanni Gobbato (trzeci z prawej) i pozostali goście witani przez Przewodniczącego Rady Gminy i Wójta Gminy Jaworze

Podczas krótkiego pobytu gospodarze naszej gminy starali się przybliżyć gościom historię naszej miejscowości oraz pokazać najciekawsze miejsca. Ponadto goście wizytowali również jaworzańskie szkoły i przedszkola.

Goście podczas wizyty w Szkole Podst. nr 1 w Jaworzu. W środku burmistrz Giovanni Gobbato

W Szkole nr 3 młodzież oprowadziła gości po muzeum flory i fauny morskiej, zaś w Szkole nr 1 goście mieli okazję wysłuchać piosenek wykonanych przez zespół JAWOROWA GROMADA. Również nasi najmłodsi milusińscy w obydwu wizytowanych przedszkolach zaprezentowali swoje umiejętności. Na prośbę delegacji włoskiej Wójt oraz sekretarz naszej gminy byli przewodnikami w krótkiej wycieczce do Oświęcimia i Krakowa.

W dniu 6 maja o godz. 14.00 odbyło się w Urzędzie Gminy spotkanie robocze, podczas którego uzgodniono możliwe formy współpracy.

Do podstawowych kierunków zaliczono:

- wymianę młodzieżowych grup artystycznych,
- współpracę pomiędzy stowarzyszeniami i innymi grupami sformalizowanymi (OSP, KGW, TMZJ i inne),
- organizowanie pomocy w zakresie doposażenia szkół, przedszkoli i Ośrodka Zdrowia w Jaworzu,
- nawiązanie współpracy z kościołami istniejącymi na terenie gminy.

Wspominano także o pomocy charytatywnej, jednak temat ten z uwagi na konieczność szerszego przygotowania odłożono na okres późniejszy.

Burmistrz Gobbato wyraził pozytywną opinię o zmianach, jakie zachodzą w naszym kraju oraz stwierdził, że Jaworze jest gminą, z którą warto nawiązać współpracę. Swoje spostrzeżenia zaprezentuje Radzie Gminy Cassola i jest przekonany, że w krótkim czasie będzie możliwe zawarcie umowy o współpracy pomiędzy naszymi gminami.

Na zakończenie wizyty burmistrz odwiedził pracownię twórcy ludowego **Stefana Drabika** oraz Skansen **Z. i H. Podkówków**.

Red. EJ

Konkurs na bezpieczne gospodarstwo rolne

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział regionalny w Bielsku-Białej ogłasza "KONKURS NA BEZPIECZNE GOSPODARSTWO ROLNE".

Celem konkursu jest szerokie propagowanie wśród rolników zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym oraz promocje wyróżniających się rolników. Fundatorem nagród jest KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO w Bielsku-Białej.

Konkurs zostanie przeprowadzony w III i IV kwartale 1998 roku i będzie realizowany w dwóch etapach:

- eliminacje wstępne przeprowadzone zostaną w rejonach działania Placówek terenowych KRUS;
- finał.

W konkursie może uczestniczyć każde gospodarstwo rolne znajdujące się w granicach właściwości terytorialnej O/R KRUS w B-B, którego właściciel opłaca składki na ubezpieczenie społeczne rolników i nie ma z tego tytułu zaległości. Do konkursu nie może zostać zgłoszone gospodarstwo rolne, w którym w 1997 roku wydarzył się wypadek przy pracy rolniczej.

Prawo do zgłoszenia uczestników konkursu przysługuje:

1. Indywidualnym rolnikom i ich związkom.
2. Urzędem Gmin oraz instytucjom obsługującym rolnictwo.
3. Pracownikom Prewencji i Rehabilitacji KRUS.
4. Kierownikom Placówek Terenowych KRUS.

Zgłoszenie następuje przez złożenie w jednostce KRUS stosownego kwestionariusza. Wybór gospodarstw w pierwszym etapie konkursu odbywa się poprzez dokonanie wizji lokalnej. w fazie finałowej dopuszcza się stosowanie materiałów dowodowych w postaci zdjęć, filmów video. Komisja finałowa dokona wyboru laureatów oraz podziału nagród.

Laureaci otrzymają cenne nagrody rzeczowe.

Decyzje komisji konkursowej są ostateczne i nie podlegają zażaleniu. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Bielsku-Białej zaprasza rolników podlegających ubezpieczeniu społecznym rolników do wzięcia udziału w w/w konkursie. Zgłoszenia można dokonać do dnia 15 czerwca 1998 roku w Placówkach Terenowych lub Oddziale Rejonowym KRUS.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Bielsku-Białej

Jedno z najczęściej oczekiwanych zdań to:
"na zakończenie chciałbym powiedzieć..."

* * *

Kochał wydawanie poleceń, zapominał,
że w jego sprawie decyzje podejmują inni.

CZESŁAW BANACH

Kolejny sukces jaworzańskich łuczników

Tym razem miłe wiadomości dotarły do nas z Suchej Beskidzkiej, gdzie najmłodszy adept sztuki łuczniczej zmagali się w zawodach okręgu bielskiego.

Uczniowski Klub Sportowy "DZIESIĄTKA" działający przy Szkole Podstawowej nr 3 w Jaworzu Średnim po raz kolejny udowodnił swą przynależność do ścisłej czołówki beskidzkich łuczników.

UKS "Dziesiątka" ze swoimi trofeami w Suchej Beskidzkiej

W zawodach UKS zajął na 14 startujących drużyn wysokie **drugie miejsce**. Na taką pozycję zapracował cały zespół, plasując się indywidualnie w poszczególnych grupach wiekowych na miejscach **od trzeciego do ósmego**. Jest to również kolejny sukces trenera i wychowawcy UKS "DZIESIĄTKA" – **Stanisława Czerwińskiego**, pod którego okiem młodzież zdobywa coraz większe umiejętności.

Trener - wychowawca Stanisław Czerwiński odbiera puchar za II miejsce swojej drużyny

30 maja odbędą się kolejne zawody, tym razem na torach łuczniczych w Żywcu. Życzymy młodym łuczniczkom i ich trenerowi kolejnego sukcesu. Zachęcamy do wspierania tego pięknego sportu przez jaworzańskich wolontariuszy.

Chętnych prosimy o kontakt z Dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 3 w Jaworzu Średnim.

Red. EJ

Na każdym szczycie jest się nad otchłanią.

Moralność upada na coraz
wygodniejsze posłania.

STANISŁAW JERZY LEC

Kilka słów o Książnicy Cieszyńskiej

Aczkolwiek Książnica Cieszyńska należy do najmłodszych bibliotek w Polsce, utworzona została bowiem 1 stycznia 1994 roku, jej zbiory mają długą historię. W ich skład wchodzi kilka kolekcji książkowych przechowywanych na terenie Cieszyna przez ponad 200 lat. Zbiory te, odzwierciedlając bogactwo i otwartość dawnej kultury Śląska Cieszyńskiego, współtworzonej przez kilka zamieszkujących ten obszar grup narodowościowych i wyznaniowych, stanowią jeden z najważniejszych składników kulturowego dziedzictwa Regionu.

Najstarszym i najcenniejszym księgozbiorem wchodzącym w skład Książnicy Cieszyńskiej jest biblioteka księdza **Leopolda Jana Szersznika** (1747-1814), rodowitego cieszyńianina, która zawiera sporo "białych kruków".

Następnym ważnym i cennym zespołem Książnicy jest **biblioteka Czytelni Ludowej**, towarzystwa kulturalno-oświatowego, które od założenia w 1861 r. aż do połowy lat osiemdziesiątych XIX wieku stanowiło centrum polskiego życia w Cieszynie.

Niezwykle interesujący dla miłośników i badaczy literatury jest następny, duży księgozbiór biblioteki **Józefa Ignacego Kraszewskiego** (1812-1887), która w 1909 roku została przekazana Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego przez syna pisarza, Franciszka.

Z dziejami cieszyńskiej kultury ściśle związany jest kolejny księgozbiór Książnicy – **biblioteka Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego**, powołanego w Cieszynie w 1901 r. z inicjatywy ks. Józefa Londzina (1862-1929).

Dalszy księgozbiór to prywatna spuścizna **Tadeusza Regera** (1872-1938), który większość życia spędził na Śląsku Cieszyńskim, odgrywając czołową rolę w tutejszym życiu socjalistycznym i niepodległościowym.

Największym zespołem bibliotecznym przechowywanym w Książnicy Cieszyńskiej jest tzw. "**księgozbiór pomuzealny**", składający się z książek usuniętych w roku 1960 jako nieprzydatnych dla Muzeum, ale bardzo cennych jako zjawiska historyczne.

W Książnicy znajduje się także **księgozbiór współczesny**, stale poszerzany, obejmujący m.in. wydawnictwa dotyczące Śląska. Gromadzone są tu również wydawane w naszym Regionie gazety, także nasze "Echo Jaworza".

Książnica Cieszyńska jest regionalną biblioteką o charakterze naukowym. Mimo niezbyt dobrych warunków lokalowych Książnica stara się możliwie najpełniej udostępnić swoje zbiory. Czytelnia Książnicy mieści się w Domu Studiującego Naukcyela Filii Uniwersytetu Śląskiego – przy ul. Niemcewicza 8 (tel. 0-33 520 157 - 225) i jest czynna w poniedziałki i środy w godz. od 11.00 - 18.00 oraz we wtorki i piątki w godz. od 8.00 - 15.00. Ze zbiorów specjalnych korzystać można w Galerii Biblioteki (Rynek 18, tel. 0-33 522 771), po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z dyżurującym bibliotekarzem.

Informację o zbiorach Książnicy stanowią również cykliczne wystawy w Galerii Biblioteki czynne w środy, czwartki i piątki w godz. 9.00 - 14.00.

Wynotowała z wydawnictwa "Książnica Cieszyńska" - JR
Wydawnictwo to bardzo szczegółowo opisuje posiadane zbiory. Jest do wglądu w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jaworzu.

Prawa, rady i porady

NA RENTĘ - PO NOWEMU

Zgodnie z ostatnimi zmianami przepisów nie istnieją już komisje lekarskie do spraw inwalidztwa ani grupy inwalidzkie. O całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy decyduje obecnie **lekarz orzecznik**, którego decyzja jest ostateczna. Może on zlecić dodatkowe badania, zasięgnąć opinii specjalistów. Wydaje on orzeczenie zawierające m.in. datę powstania niezdolności do pracy, celowość przekwalifikowania zawodowego itp. Orzeczenie to stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń. Bezpośredni nadzór nad orzecznictwem o niezdolność do pracy sprawuje główny lekarz orzecznik oddziału ZUS.

Podst. prawna - ust. z dnia 28.06.96 o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i ubezpieczeniu społ., rozporządzenie ministra pracy i polityki społ. z 8.08.97.

Bezpieczna wieś bezpieczne miasto

BEZPIECZEŃSTWO OSOBISTE NA ULICY

Policja nie jest w stanie sama uchronić wszystkich przed przestępczością. Każdy ma jednak możliwość pomóc nam w tym. Swoim zachowaniem możesz przeszkodzić lub wręcz przeciwnie, pomóc przestępcy. z tego też powodu pragniemy podzielić się z Tobą kilkoma radami:

- Zwracaj uwagę na to, co się dzieje dookoła Ciebie.
- Przewiduj, bądź gotów się bronić.
- Nie korzystaj z ofert podwiezienia składanych przez nieznanymi, NIGDY nie próbuj łapać "okazji".
- Unikaj pustych przystanków autobusowych.
- Jeżeli nie jest to konieczne, NIGDY nie wracaj do domu w nocy samotnie.
- Nie korzystaj ze "skrótów" prowadzących przez słabiej oświetlone lub mniej uczęszczane miejsca.
- Jeżeli wydaje ci się, że jesteś obserwowany, śledzony - zachowaj spokój i poszukaj miejsca, w którym jest więcej osób.
- Nie noś pieniędzy, dokumentów, małych przedmiotów wartościowych w torbach, torebkach, reklamówkach, zewnętrznych kieszeniach.
- Jeżeli masz taką możliwość, to korzystaj z kart kredytowych lub bankowych.
- Płacąc gotówką uniemożliwiasz sprawdzenie zawartości Twojego portfela.
- Nie eksponuj bogactwa, zamożności.
- Wcześniej przygotuj sobie klucze do mieszkania, byś mógł szybko do niego wejść.
- Jeśli ktoś Cię napadł lub grozi Ci realne niebezpieczeństwo, krzycz, by zwrócić na siebie uwagę otoczenia.
- Jeśli jest zagrożone Twoje życie lub zdrowie, do obrony wykorzystaj różne posiadane przez siebie przedmioty: klucze, dezodorant, pilnik do paznokci, parasol, torebkę i inne.
- Dowody związane z przestępstwem są sprawą decydującą. Jeżeli zostałeś zaatakowany - nie myj się i nie przebiegaj. Natychmiast wezwij Policję.

Czwarty Rajd Rowerowy

Jaworze - 24 maja '98

Start - godz. 13.30 **Trasa** - Jaworze Amfiteatr, Jaworze
Meta - godz. 16.00 Średnie, Jaworze Górne, Jaworze
Nalęże, Jaworze - Amfiteatr

REGULAMIN RAJDU

1. Zgłoszenie i opłatę startową 7 zł od osoby należy dokonać w dniu rajdu na starcie.
 2. Zapisy przyjmowane będą od godz. 11.00 do 13.20 w Amfiteatrze.
 3. Startować mogą osoby indywidualne od 15 lat oraz dzieci młodsze pod opieką dorosłych.
 4. Trasa rajdu oznakowana będzie kolorem czerwonym.
 5. Na trasie znajdować się będą 2 punkty kontrolno-wypoczynkowe (Jaworze, ul. Cyprysowa oraz Jaworze Nalęże - tu przygotowany będzie tor sprawnościowy).
- W punktach uczestnicy rajdu muszą zameldować się o określonej godzinie:
- * Jaworze, ul. Cyprysowa - 14.30
 - * Jaworze Nalęże - 15.30
6. Rajd należy ukończyć do godz. 16.30
 7. Na uczestników rajdu czekają atrakcje.
 8. W ramach opłaty startowej uczestnik rajdu otrzyma pamiątkową koszulkę lub daszek oraz posiłek na mecie.
 9. Start do rajdu o godz. 13.30 przy ul. Koralewej (obok Amfiteatru).
- Sprawy nie ujęte w regulaminie będą rozstrzygane przez organizatorów Rajdu Rowerowego.

Organizatorzy: Urząd Gminy Jaworze
Komisja Sportu i Rekreacji Rady Gminy
Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji
Komisja d/s Współpracy z Zagranicą RG

Na zakończenie rajdu odbędzie się MAJÓWKA w Amfiteatrze oraz losowanie atrakcyjnych nagród.

OSP w Jaworzu Dar krwi - a więc życia

Od 125 lat w podbeskidzkim Jaworzu prowadzi swą pożyteczną i ofiarną działalność Ochotnicza Straż Pożarna. Przy tej jednostce w 1988 roku powołano został do życia **KLUB HONOROWYCH DAWCÓW KRWI**. Tak więc w bieżącym roku obchodzi on zasłużony **jubileusz 10-lecia** swego istnienia i społecznikowskiej działalności. Jest ona różnorodna, aczkolwiek jej najważniejsza istota polega na oddawaniu potrzebującym bliźnim własnej krwi - tego bezcennego daru życia, decydującego o "byciu lub niebyciu" ciężko chorych ludzi. Jak stwierdza jego wieloletni i zasłużony prezes **Aleksander Greń**, należy on do najaktywniejszych i szczególnie prężnych klubów na obszarze całego województwa bielskiego. Obecnie liczy on 27 członków, w tym 22 czynnych i 5 honorowych. W 1997 roku jego grono powiększyło się o trzy osoby, z których dwie to kobiety, co zasługuje na podkreślenie i duże uznanie, jako że panie, chyba ze względu na rozliczne obowiązki zawodowe i rodzinne, nie garną się do ruchu "Czerwonokrzyńskiego".

"Wzorem lat ubiegłych - mówi prezes A. Greń - również w minionym roku zorganizowaliśmy cztery akcje krwiodawcze, powiększając stan naszego "konta" w Banku Krwi o kolejne 47 litrów. Tak więc cieszymy się, że jak dotąd ofiarowaliśmy potrzebującym ponad 251 litrów naszej krwi. Pragniemy mocno podkreślić, że dawstwem krwi służymy także poza regularnymi akcjami, a to w nagłych i nadzwyczajnych przypadkach. W 1997 roku członkowie naszego Klubu przepracowali społecznie ponad 100 godzin przy organizowaniu i obsłudze festynu strażackiego, balu sylwestrowego oraz przy innych czynach na terenie Jaworza i naszego Domu Strażaka. Klubowicze regularnie uiszczają organizacyjne składki, które odprowadzane są do Zarządu Województwa Polskiego Czerwonego Krzyża, skąd otrzymujemy wytyczne i wskazówki oraz materiały ilustracyjno-poglądowe do bieżących poczynań.

W ubiegłym roku nasze środowisko doczekało się wreszcie ustawy o publicznej służbie krwi, ale nie jesteśmy nią w pełni usatysfakcjonowani. Oprócz podstawowej statutowej działalności staramy się innymi jeszcze sposobami pomagać mieszkańcom gminy. Wspieramy usilnie wszelkie akcje ochrony zdrowia, porządkowe i bezpieczeństwa publicznego. Na zebraniach OSP zbieramy datki, które przeznaczamy na dożywianie dzieci z najbardziej potrzebujących rodzin w Szkole Podstawowej w Jaworzu Średnim, z którą współpracujemy ściśle od wielu już lat. Ostatnio nawiązaliśmy także żywe kontakty z młodzieżą miejscowego Ośrodka Wychowawczego, któremu przekazujemy materiały propagujące idee pecekowskie i HDK oraz traktujące o problematyce współczesnych zagrożeń zdrowotnych i społecznych. Przy okazji pragniemy gorąco zaapelować do wszystkich mieszkańców naszej podblatniańskiej gminy o przystępowanie do klubowej rodziny i współuczestnictwo z zbożnym dziele ratowania zdrowia i życia ludzkiego."

Warto na koniec zaznaczyć, że 10 rocznica powstania jaworzańskiego Klubu Honorowych Dawców Krwi będzie uroczystie obchodzona **8 sierpnia br.** łącznie z wielkim i chlubnym jubileuszem 125-lecia działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaworzu - pierwszej historycznie wiejskiej jednostki przeciwpożarowej na Śląsku Cieszyńskim - co podkreślał prezes **Aleksander Greń** w swym wystąpieniu na ostatnim Walnym Zebraniu Sprawozdawczym tutejszej OSP.

Franciszek K. Szpok

INFORMACJE REGULAMINOWE

1. **Start** - Amfiteatr. **Trasa przebiegać będzie następującymi ulicami:** Podgórską, Storczyków, Miętową, Jaworzańską, Średnią, Golszkową, Lubinową, Krysztalową, Cyprysową, Zdrojową, Folwarczną, Zaciszną, Smrekową, Słoneczną, Cisową, Pod Grabką, Cisową, Słoneczną, Turystyczną, Kwiatową, Zdrojową, Wapienicką. **Meta** - Amfiteatr.
2. **Punkty kontrolno-odpoczynkowe**
 - a) ul. Cyprysowa - Skansen
 - b) ul. Cisowa - Ośrodek ZHP Jaworze Nalęże
3. Uczestnicy zobowiązani są do jazdy prawą stroną tak, aby nie blokować jazdy innym. Zabrania się ściągania oraz jazdy niebezpiecznej. Na zakrętach i przejazdach ustawieni będą sędziowie oraz Policja. Organizatorzy zwracają się do uczestników o jazdę w całości tworząc PELETON.

Informacji udziela Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Jaworzu, tel. 172-195, 172-813, 172-534.

Znaczenie Euroregionu Śląsk Cieszyński

EUROREGION jest dobrowolną wspólnotą polskich i czeskich związków gmin i miast Śląska Cieszyńskiego. Powstał 22 kwietnia 1998 roku poprzez podpisanie umowy o współpracy regionalnej między Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy Regionalnej "Olza" z siedzibą w Cieszynie i regionalnym Stowarzyszeniem Współpracy Czesko-Polskiej Śląska Cieszyńskiego z siedzibą w Czeskim Cieszynie. **EUROREGION** nie ma charakteru ponadnarodowego ani ponadpaństwowego, jest wspólnotą wzajemnej współpracy.

Położenie: Euroregion leży na obszarze przygranicznym południowej Polski oraz północno-wschodnich Czech, w bliskim sąsiedztwie Słowacji. Naturalną oś euroregionu tworzy rzeka Olza. Sercem są miasta graniczne Cieszyn i Czeski Cieszyn. Przez euroregion biegnie główna linia komunikacyjna łącząca Europę Północną i Południową. Na jego obszarze znajduje się największe przejście graniczne między republiką Polską a Republiką Czeską Cieszyn - Český Těšín.

Pod względem administracyjnym euroregion obejmuje przygraniczne części województwa bielskiego i katowickiego w Polsce oraz powiat Karwina i przygraniczną część Powiatu Frydek-Místek w republice Czeskiej.

Powierzchnia: Ogólna powierzchnia - 1400 km², część polska - 800 km², część czeska - 600 km².

Ilość mieszkańców: Część polska - 270 000, część czeska - 360 000.

Gminy: Część polska - 14 gmin, część czeska - 39 gmin.

Zadania i cele

EUROREGION WSPIERA ROZWÓJ W OBSZARACH PRZYGRANICZNYCH W TAKICH DZIEDZINACH JAK:

- Wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rozwoju regionu,
- Wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rynku pracy,
- Współpraca przy planowaniu przestrzennym,
- Rozwiązywanie wspólnych problemów w dziedzinie transportu, komunikacji i łączności oraz bezpieczeństwa obywateli,
- Rozwiązywanie wspólnych problemów dotyczących ekologii i środowiska naturalnego,
- Współpraca przy zapobieganiu i likwidacji następstw klęsk żywiołowych,
- Współpraca w dziedzinie gospodarczej i handlowej,
- Rozwój turystyki, ruchu podróży łącznie z dalszym usprawnieniem ruchu granicznego,
- Akcje wspierające rozwój kultury, oświaty i sportu, zwłaszcza wymiana informacji dotycząca tych działań,
- Wymiana kulturalna i opieka nad wspólnym dziedzictwem kultury,
- Wzajemna współpraca służb ratowniczych i górskich na terenie Euroregionu,
- Współpraca między szkołami i młodzieżą na terenie Euroregionu.

Euroregion w ramach swoich możliwości wspiera interesy miast, gmin, stowarzyszeń, organizacji i osób fizycznych, które odpowiadają celom rozwojowym regionu.

Euroregion wspomaga na poziomie regionalnym wszystkie te działania, które prowadzą do przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej.

Euroregion wspiera zawieranie międzynarodowych umów prowadzących do współpracy transgranicznej.

Wspólne zadania w latach 1998/1999:

Realizacja projektów programu Unii Europejskiej Phare CREDO wspierających rozwój współpracy transgranicznej:

- Inforeg 200 - Aktywizacja Agencji Przygranicznych w regionie Śląska Cieszyńskiego**
- Strategia Rozwoju Turystyki wokół zbiorników wodnych: Těrlicko i Žermanice (Republika Czeska) oraz Goczałkowice (Polska)**

DO STOWARZYSZENIA ROZWOJU I WSPÓLPRACY REGIONALNEJ "OLZA" NALEŻĄ GMINY:

Brenna, Cieszyn, Chybie, Dębowiec, Golezów, Hażlach, Istebna, Jastrzębie-Zdrój, JAWORZE, Skoczów, Strumień, Ustroń, Wisła, Zebrzydowice.

Uroczyste podpisanie umowy o współpracy regionalnej między Regionalnym Stowarzyszeniem Współpracy Czesko-Polskiej Śląska Cieszyńskiego a Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy Regionalnej "Olza" odbyło się w sali Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie.

Podpisanie umowy o współpracy. Drugi od lewej to burmistrz miasta Cieszyna - Jan Olbrycht, przewodniczący Związku Komunalnego Gmin Ziemi Cieszyńskiej

Uroczystość wzbogacił występ jaworzańskiego zespołu muzycznego STARZY PRZYJACIELE

FIRMA REKREACYJNO-SPORTOWA "MASTER-SPORT"

organizuje **OBÓZ SPORTOWY** w Żydowie k. Koszalina w terminie od 6.07.1998 do 19.07.1998.

Cena skierowania wynosi 720.00 złotych na osobę i obejmuje:

- * transport w obie strony na trasie Bielsko-Biala - Żydowo,
- * ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków,
- * opiekę wykwalifikowanej kadry trenerskiej i medycznej,
- * cztery posiłki dziennie (w tym podwieczorek),
- * zajęcia sportowe z zakresu piłki nożnej i ręcznej, gier i zabaw ogólnorozwojowych,
- * naukę pływania w bardzo czystym jeziorze (200 m od ośrodka),
- * dwie wycieczki nad morze połączone ze zwiedzaniem Koszalina.

W obozie mogą brać udział uczniowie w wieku od 10 do 13 lat (starsi i młodsi za zgodą organizatorów). Ilość uczestników ograniczona do max. liczby 40 osób (25 chłopców i 15 dziewcząt).

Zapisy do dnia 30 maja 1998, połączone z wpłatą zaliczki w wysokości 150.00 złotych, u organizatorów **Leższka Obracaja i Jacka Kruszyńskiego.**

UWAGA !

o wpisie na listę uczestników decyduje kolejność zgłoszeń.

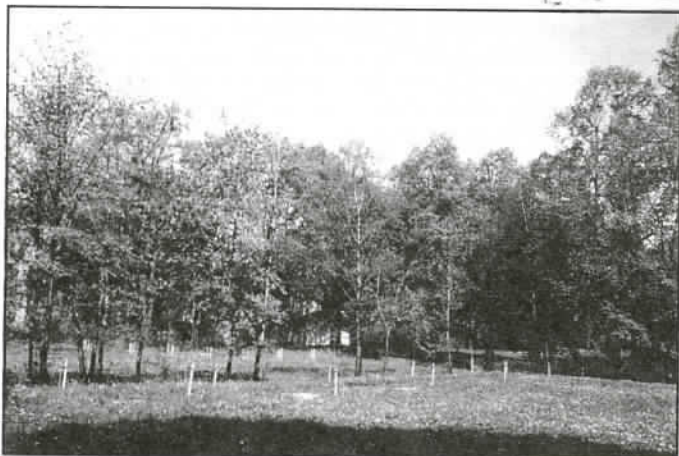
Informacje pod nr tel. 14-68-95

Leczenie i odnowa parku w Jaworzu

Korzystając z okazji, że praktycznie zakończono prace renowacyjne w jaworzańskim parku, przedstawiam krótkie sprawozdanie z prac prowadzonych na terenie parku w Jaworzu Dolnym - Centrum, w jego południowo-zachodnim fragmencie przylegającym od strony południowej do ul. Wapienickiej, od zachodniej do ul. Zdrojowej.

W 1995 r. Urząd Gminy w Jaworzu rozpoczął zadanie pt. "Urządzenie i utrzymanie istniejącego drzewostanu w parku leśnym w Jaworzu Dolnym - Centrum", które zakończono 17 kwietnia 1998 r. W latach 1995, 96, 97 wykonano w tym zakresie wiele specjalistycznych robót.

Współwłaściciel Zakładu Pielęgnacji i Leczenia Drzew Parkowych i Pomnikowych, **Andrzej Suchy** - Ustroń, ul. Myśliwska 9, przeprowadził zabiegi pielęgnacyjno-konserwacyjne wokół 171 drzew. W tym okresie z zadrzewienia usunięto łącznie 50 drzew i krzewów obumarłych, suchych, wiatrołomów. Mechanicznie sfrezowano 70 pni po usuniętych drzewach. Usługę wykonywał współwłaściciel Zakładu Urządzania i Utrzymania Zieleni **Jerzy Franek** - Kraków, ul. Korczaka 11/2 oraz **Cyprian Mędzybrodzki** - Bielsko-B., ul. Gorkiego 10. Prace zostały wykonane pod nadzorem inspektora, w oparciu o opracowaną dokumentację, po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym.

Fragment nowych nasadzeń w zachodniej części parku

Rzut na park po przecince (od północnego zachodu w kierunku południowego wschodu)

Część alejki parkowej od ronda w kierunku Górnego Dworu - z nowymi nasadzeniami

DRZEWA należy traktować poważnie. Są najdłużej żyjącymi organizmami na naszej planecie. Wytwarzają tlen, redukują zanieczyszczenie środowiska i hałas, dają pokarm i schronienie wielu gatunkom roślin i zwierząt, mogą również leczyć.

To, gdzie drzewo rośnie, ma także wpływ na jego działanie lecznicze. Drzewa rosnące na otwartych przestrzeniach - dają ożywczą energię; te blisko warty płynącej wody sprawiają, że czujemy wyraźny przypływ sił i chęci do życia; te obok stawów wywołują uczucie spokoju...

Drogi Przechodniu! - gdy na drodze spotkasz DRZEWO, KRZEW nie traktuj ich jako przeszkody zasłaniającej słońce,

ale jako żywy organizm. Przytul się, obejmij i pogładź szorstką korę. Drzewa nie mają głosu, więc my musimy za nie przemawiać.

Fragment ścieżki parkowej od Górnego Dworu w kierunku ronda parkowego

Tabela obowiązujących od 1.01. br. stawek opłat za usuwanie drzew i krzewów (Dz. U. Nr 162, poz. 1117) znajduje się do wglądu w Urzędzie Gminy w Jaworzu, pokój 22

Przed 125-leciem OSP w Jaworzu

1 kwietnia w Domu Strażaka zebrał się Komitet Organizacji Obchodów 125-lecia jaworzańskiej OSP, wybrany na ostatnim Walnym Zebraniu Sprawozdawczym. Ożywione obrady nad tym doniosłym dla społeczności Jaworza wydarzeniem historycznym toczyły się w gronie poszerzonym o przedstawicieli władz gminnych w osobach – wiceprzewodniczącego Rady Gminy **Mieczysława Gwoździa** i wicewójta **Rudolfa Galocza**, organizacji środowiskowych, Fabryki

Mebli Giętych i redaktorów "Echa Jaworza". Posiedzeniu przewodniczyli – prezes Zarządu OSP **Andrzej Pietrzyk** i naczelnik **Czesław Malchar** przy szczególnym współudziale honorowych członków OSP – byłego wicewojewody i wojewódzkiego prezesa OSP **Antoniego Kobieli** oraz byłego naczelnika i prezesa OSP **Stefana Brandysa**.

W trakcie długiej i rzeczowej rozmowy wyłoniono Zespół Redakcyjny "Jednodniówki" poświęconej zaszczytnej strażackiej jubilatce, na czele którego stanął A. Kobiela. Rozdzielono również prace związane z wykonaniem okolicznościowych transparentów, plakatów, zaproszeń, znaczków i stauetek, które będą wręczone zaproszonym gościom podczas jubileuszowych uroczystości, które odbędą się 8 sierpnia br.

Członkinie Koła Gospodyń Wiejskich, na czele ze swą przewodniczącą **Stanisławą Duraj**, zaoferowały pomoc kulinarną. Skarbniczka OSP **Eryka Rojczyk**, podobnie jak inni dyskutanci, zwracała uwagę na konieczność pozyskania hojnych sponsorów, zaś jej mąż, druż **Wiktor**, z-ca naczelnika OSP, wysunął ciekawy projekt zorganizowania "polowego nabożeństwa ekumenicznego" ku czci jubileuszu. **Jadwiga Roik** zasugerowała zaproszenie dla uświetnienia części artystycznej Zespołu Regionalnego Pieśni i Tańca "BRENNA" z Brennej. Radny **Marian Zygmunt** podkreślił konieczność wręcz drobniagowego i doskonałego przygotowania tak ważnej uroczystości. W planie pracy uwzględniono również wiele innych ciekawych i ważnych propozycji, które będą rozliczane na kolejnych spotkaniach Komitetu Organizacyjnego.

Przy okazji wróćmy do przeszłości i zapoznajmy się...

Jakie były początki tej organizacji - cz. I

Dawna Strażnica OSP w Jaworzu
Dolnym funkcjonująca do 1964 r.

zawcy dworu hrabiego Edwarda Kwizdy – Jana Cichego, kiedy to naczelnikiem gminy był Jan Dawid, mający również swój udział w jej tworzeniu.

W drugiej połowie XIX wieku nastąpił bujny rozwój ochotniczych straży pożarowych na Podbeskidziu. Pierwsza ochotnicza straż przeciwpożarowa została utworzona w 1863 roku w Bielsku, następnie organizuje się także w 1870 roku w Cieszynie, zaś w Skoczowie dwa lata później – w roku 1872. Pierwsza wiejska jednostka straży przeciwpożarowej na Ziemi Cieszyńskiej została zorganizowana w roku 1873 w Jaworzu. Obchodziła więc ona w 1983 roku 110-lecie swej trudnej, ale i chlubnej społecznej służby. Powstała z inicjatywy ówczesnego dzierżawcy

W numerze 12 "Gwiazdki Cieszyńskiej" z 10 lutego 1939 roku, w kontekście z powyższym, możemy przeczytać: "Zaznaczyć jeszcze należy, że na terenie tutejszej gminy założona została w 1873 roku OSP, która jednak z powodu braku wychowania społeczeństwa obywateli po kilkuletnim istnieniu została zlikwidowana. Była to pierwsza Straż Pożarna na terenie powiatu bielskiego".

Jak podają ówczesne materiały źródłowe prezesem nowo powstałej jednostki strażackiej w Jaworzu był - wspomniany wyżej - dzierżawca tutejszego majątku, Jan Cichy, zaś komendantem kierownik szkoły Paweł Kozioł. Straż ogniowa miała przede wszystkim za zadanie ochronę przeciwpożarową zabudowań dworskich i stąd też w jej składzie początkowo znaleźli się w większości dworscy farnale.

Jednakże jej działalność z natury rzeczy poszerzała się i objęła niebawem zabudowania chłopskie, zapewniając im ochronę i ratunek przed często wtedy szalejącym "czerwonym kurem". Mimo dobrych intencji i niechybnych sukcesów w walce z pożarami, jednostka ta, nie posiadając własnego statutu i niezrzeszona w Krajowym Związku Ochotniczych Straży Pożarowych, nie cieszyła się poparciem austriackich władz administracyjnych. Przeżywała w związku z tym różnorodne trudności, a zwłaszcza finansowe. Gdy dodamy do tego brak zainteresowania działalnością jej ze strony szerszego ogółu mieszkańców wsi, to zrozumiałe stanie się fakt, że po kilkuletnim istnieniu ta pierwsza OSP w Jaworzu umarła śmiercią naturalną. Jednak myśli o jej odrodzeniu nurtowały ciągle co światlejszych i zacniejszych mieszkańców wsi.

Warto nadmienić, że wyposażenie techniczne ówczesnej straży było bardzo prymitywne. Składało się z dwóch hydropulwów, czyli skrzyń z wodą oraz pompy tłoczącej. Tak więc ręce ludzi oraz ich odwaga, były podstawą ochrony przeciwpożarowej w tamtych odległych czasach.

"Odrodzenie" Straży Przeciwpożarowej

Do "wskrzeszenia" straży przeciwogniowej doszło w roku 1898. W zamieszczonym w nr 5/6 "Głosu Ludu Śląskiego" z roku 1899 artykule "Powstanie Straży Ogniowej", czytamy m.in. "Nareszcie i w naszej dziedzinie rozbudziło się życie społeczne i towarzyskie, a ludność złożyła niedawno piękny dowód poczucia obowiązków obywatelskich i zdolności do organizowania i łączenia się. Wskutek bowiem energicznych zabiegów kilku tutejszych obywateli, a zwłaszcza p.p. Ryrycha, Simachowicza i wielu innych, zawiązała się w bardzo krótkim czasie – zaledwie w ciągu paru tygodni – Ochotnicza Straż Ogniowa, na pamiątkę jubileuszowego roku panowania Najjaśniejszego Pana, która dzięki hojnej ofiarności naszego wydziału gminnego i licznych członków wspierających, a głównie dzięki solidarnej pomocy sąsiedzkiej straży jasienskiej, już dziś stawia sześćdziesięciu świetnie umundurowanych strażaków, posiada wszelkie potrzebne przybory...".

Natomiast w artykule "Ewangelickiego Posła Cieszyńskiego" z roku 1939, możemy na ten temat przeczytać: "Obecna Straż Pożarna w Jaworzu została założona w roku 1898, dnia 2 grudnia... Do ówczesnego komitetu zakładającego należeli: P. Binek - naczelnik gminy, A. Ryrych - kupiec, J. Małysz - rolnik, P. Adamiec - nauczyciel, J. Stekla - mistrz tkacki, B. Simachowicz - właściciel piekarni i hotelu, J. Szlauer - restaurator, J. Raszak - mistrz krawiecki, P. Dawid - rolnik i gospodźki.

W dniu założenia straży tj. 2 grudnia 1898 r. zgłosiło przystąpienie 67 obywateli na członków czynnych, którzy dokonali wyboru pierwszego Zarządu OSP. Pierwszym prezesem został Andrzej Ryrych, zaś pierwszym komendantem Paweł Adamiec, nauczyciel. Nowo wybrany Zarząd zakupił uzbrojenie dla wszystkich członków za kwotę 1.300 K i czterokołową sikawkę Ssąco-tłoczącą, z odpowiednią ilością węży za kwotę 1.340 K...".

Intensywny rozwój działalności

Jaworzańscy strażacy działali pod hasłem "Bogu na chwałę, bliźniemu i Ojczyźnie na pożytek". Swą energiczną i bezinteresowną pracą i służbą zaskarбили sobie w niedługim czasie ogromne zaufanie wśród ludności wioski, która nie szczędziła ofiar na ich potrzeby. Dzięki temu do końca 1919 roku można było wydatkować na rzecz ochrony przeciwpożarowej niebagatelną kwotę około 15 tys. koron.

Początkowo na remizę strażacką służyła drewniana szopa znajdująca się koło piekarni. W roku 1906, dzięki ofiarnej pomocy mieszkańców, zbudowano strażnicę w Jaworzu Dolnym, zaś w 1910 w Jaworzu Średnim.

Kolejnymi prezesami, po wymienionym wyżej A. Ryrychu, byli kolejno Jan Stekla, Jan Szlauer i Paweł Cholewik, zaś naczelnikami, po Pawle Adamcu, zostali Jan Brudny, Karol Marek i Adam Binek. Wszyscy wymienieni przyczynili się do rozwoju jednostki strażackiej, udoskonalali jej walory bojowe przez systematyczne szkolenia, które odbywały się w każdą niedzielę. Wybór tego dnia był podyktowany tym prostym faktem, że druhowie, którzy na co dzień zajmowali się najczęściej gospodarstwem rolnym, w tym właśnie dniu mogli poświęcić się działaniu społecznemu. Poza tym, w tym dniu spora gromadka jaworzan mogła przyglądać się ćwiczeniom i tym sposobem była to swoista propaganda idei oraz działalności strażackiej, umożliwiająca werbunek nowych członków.

Jednakże ćwiczenia ćwiczeniami, ale nieublagane i twarde życie wystawiało druhow na niejedną, tragiczną w skutkach, próbę ognia. Oto 19 sierpnia 1910 roku wybuchł groźny pożar gospody w Jaworzu Średnim, tzw. "Pomprówki", w czasie którego zginęło pięciu ludzi. W trakcie ratowania życia i mienia zginęło wtedy na miejscu dwóch strażaków – Jan König i Andrzej Stekla; natomiast dwaj inni – Paweł Kukla i Franciszek Klima zmarli w drodze do szpitala w Bielsku.

Franciszek Karol Szpok

Popularyzujemy Jaworze

W dniach 17-19 kwietnia 1998 roku w hali BBTS w Bielsku-Białej odbyły się MIĘDZYNARODOWE TARGI TURYSTYCZNE "BESKIDY 98".

Jaworze było jedną z nielicznych miejscowości z terenu Beskidu Śląskiego, która wzięła w nich udział. Stoisko zostało przygotowane przez GOKiR i dysponowało bogatą ilością materiałów reklamowych wykonanych przez miejscowych artystów. Wzbudziło ogromne zainteresowanie; wszyscy (liczni) zwiedzający z zaciekawieniem zatrzymywali się zapoznając się z wystawkami obrazującymi nasze atrakcje i eksponaty. Wszystkie zapasy informatorów i plakatów z jaworzańskich imprez zostały rozebrane. Po raz pierwszy wystąpił z dużą reklamą Beskidzki Zespół Lecznico-Rehabilitacyjny w Jaworzu. Szkoda, że pomimo naszych propozycji, nie włączyły się do tej prezentacji ośrodki aktywnego wypoczynku z terenu Jaworza, którymi zwiedzający byli zainteresowani.

JK

Stoisko obsługiwał Mieczysław Gwóźdź i Jan Kliś Fot. Poran

Serdeczne podziękowania
za udział w uroczystościach pogrzebowych

śp. KAROLA TYRNY

wszystkim uczestnikom,
a zwłaszcza członkom OSP
składu Rodzina

Kalendarium jaworzańskich imprez Sport w Jaworzu

Staraniem Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji w Jaworzu został opracowany i wydany ciekawy, ozdobiony barwnymi fotkami, folder pt. "JAWORZE - KALENDARZ IMPREZ".

W słowie przewodnim tego wydawnictwa czytamy m.in. "Beskidy, góry piękne o każdej porze roku, stanowią największą atrakcję woj. bielskiego. Pięne uroki zalesione doliny i stoki górskie, kotłiny przepięknie szumem potoków i rzek od dawna decydują o charakterze regionu, uchodzą za prawdziwy raj dla turystów, doskonałe miejsc do wypoczynku. Można tu uprawiać wszystkie rodzaje sportów..."

Położone malowniczo u stóp Błatni Jaworze znane jest ze specyficznego klimatu, wykorzystywanego w lecznictwie i rehabilitacji. Od roku 1862 było ono znanym uzdrowiskiem z szeroko rozbudowaną bazą kuracyjną, a w okresie Polski międzywojennej miejscem wypoczynku dla bogatszych warstw społeczeństwa. Obecnie Jaworze, za względu na wyjątkowo piękne tereny rekreacyjne, jest miejscowością, w której organizuje się szczególnie dużo imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych, cieszących się ogromną popularnością nie tylko wśród mieszkańców gminy".

A OTO PRZYKŁADY ZAWODÓW, KTÓRE SIĘ JUŻ ODBYŁY:

Bieg Narciarski Jaworza – 7 lutego 1998 – bieg międzynarodowy organizowany przez GOKiR, rozgrywany na terenie Jaworza techniką klasyczną, ogólnodostępny, startować mogą wszyscy posiadający narty biegowe i śladowe, zawodnicy i amatorzy, dzieci i dorośli w kilkunastu kategoriach wiekowych. Średnio uczestniczy w biegu 200-300 zawodników. Następna edycja 17 stycznia 1999 roku.

Międzynarodowe Wyścigi Psich Zaprzęgów – Mistrzostwa Polski – 28 lutego do 1 marca – największa impreza tego typu w Polsce. Startują zawodnicy z całej Europy na specjalnie wytyczonej trasie. Impreza odbywa się przy imponującej ilości kibiców i pasjonatów tej coraz bardziej popularnej dyscypliny, która rozwija się w Polsce w szalonym tempie. Rozgrywana może być na saniach oraz na wózkach w kilkunastu klasach startowych w zależności od ilości zaprzęgów. Następna edycja 8-9 stycznia 1999 roku.

A TERAZ IMPREZY, KTÓRE CZEKAJĄ NAS JESZCZE
W BIEŻĄCYM ROKU:

Dzień Holenderski – 23 maja 1998 – zabawy sportowe i wielki festyn z udziałem gości z zaprzyjaźnionego miasta Klundert w Holandii. Holendrzy zaprezentują swój folklor, impreza połączona z degustacją tradycyjnych potraw. Następna edycja 23 maja 1999 r.

Rodzinny Rajd Rowerowy – 24 maja 1998 – IV edycja wędzie malowniczo położonymi ścieżkami po terenie Jaworza. Startować mogą wszyscy Kochający "dwa kółka": dzieci i dorośli, turyści i wczasowicze. Następna edycja 23 maja 1999 roku.

Wyścig Kolarski MTB – 21 czerwca 98 – Rozgrywany o "Puchar Beskidów" na trasie w Jaworzu-Nałężu. Jedną z największych imprez kolarstwa górskiego na terenie Polski. Startują zawodnicy w kilku kategoriach, osobno klasyfikuje się młodzież. Impreza

cieszy się ogromnym zainteresowaniem mediów. Trasa położona w dolinie Jesionki z licznymi podjazdami, skrętami i wzniesieniami, co wymagane jest w tej dyscyplinie sportu. Frekwencja rośnie z roku na rok. W 1997 roku wygrał olimpijczyk z Atlanty. Następna edycja 20 czerwca 1999 roku.

Jaworzański Wrzesień – 12-13 września 98 – Impreza cykliczna na terenie jaworzańskiego Amfiteatru, połączona z dożynkami. Impreza otwarta z licznymi stoiskami handlowymi i gastronomicznymi. Występy zespołów ludowych, kabaretowych, korowód dożynkowy pod nazwą "Jak to dawniej bywało", zabawa ludowa, loteria fantowa, korowód przebierańców... Następna edycja 11-12 września 99 r.

Czasówka na Białnią – 20 września 99 r. – To bardzo stromy wyjazd z parkingu w Jaworzu. Zawodnicy startują indywidualnie co minutę. Meta na szczycie Białni. W wyścigu biorą udział zawodnicy z całej Polski. W tym roku odbędzie się już po raz czwarty. Średnio staruje ok. 100 zawodników powyżej 15 lat. Jest to jedyny tego typu wyścig w kraju. Następna edycja 26 września 99.

Bieg przełajowy Dolina Jesionki – 11 października 98 – Odbędzie się w Jaworzu-Należu pierwszy raz. Bieg przewidziany jest na trasie wyścigu rowerowego organizowanego w gminie Jaworze. Następna edycja 10 października 99 r.

Warto zaznaczyć, iż jaworzańskie imprezy i zawody sportowe znajdują odbicie w wydawanym na zlecenie Wydz. Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Woj. w Bielsku-Białej kwartalniku "Sport Podbeskidzia", którego wydawcą jest Woj. Szkolny Związek Sportowy.

F. K. Szpok

Z prac Zarządu

Na kolejnym posiedzeniu Zarządu Gminy w głównej mierze zajmowano się sprawami planowanych zmian administracyjnych kraju. Upoważniono członka Zarządu radnego **Wawrzyszka** do reprezentowania stanowiska Gminy w sprawie tej przynależności do przyszłego regionu śląskiego. Przedstawiona nowa propozycja podziału administracyjnego zakładająca powstanie autonomicznych regionów w dużym województwie katowickim okazała się zgodna z oczekiwaniami Rady Gminy, co wyraziła ona w uchwale z dnia 30.03.1998 r.

O przynależności naszej gminy oraz innych zrzeszonych w związku komunalnym Wspólnoty Gmin Ziemi Bielskiej dyskutowano także na Walnym Zgromadzeniu tego związku w dniu 9 kwietnia br. Na wniosek uczestniczących w obradach przedstawicieli Jaworza tj. członka zgromadzenia **Mieczysława Gwoźdź** oraz członka zarządu **Czesława Wierzbickiego** Związek podjął uchwałę o akceptacji projektu zmian łączących naszą Wspólnotę z przyszłym Regionem Śląskim. Ponadto Zarząd Gminy:

- nie wyraził zgody na sprzedaż Domu Nauczyciela w Jaworzu Średnim z uwagi na jego ścisły związek z obiektem szkoły,
- uzgodnił ostatecznie warunki umowy użyczenia części byłej bazy SKR dla Kółka Rolniczego w Jaworzu,
- przyjął informację Wójta Gminy o stanie sprawy sądowej EKO-BUDOWA s.c. przeciwko gminie Jaworze – rozprawę odroczone do 13 maja 1998 r.
- przyjął informację Wójta o planowanym na okres 4-7 maja br. pobycie w gminie burmistrza włoskiej gminy Cassola w rejonie Vicenza – Giovanniego Gobbato w celu ewentualnego zawarcia współpracy,
- ustalił szczegółowy zbiórki odpadów o dużych gabarytach z terenu gminy Jaworze,
- zajmował się sprawami bieżącymi i porządkowymi gminy.

*I na małym stanowisku
można się okazać dużym gburem*
* * *

Tam tylko są ruiny, gdzie gmachy były.
* * *

*Kto się do żadnej odpowiedzialności poczuwa,
nie ma żadnej kompetencji.*

STANISŁAW BRZOZOWSKI

Dzieje siedlacznych rodów "Z Bogym, z Bogym każdo sprawa, tak mawiali starzy"

Czadrowie "siedzą" na starożytności - cz. I

Zanim opowiem o "siedloczym", z dziada pradziada, rodzice **Czadrów** w odniesieniu do współczesności, muszę zanurzyć się w dość ciemną otchłań naszych rodzimych pradziejów, jako że ich obecne gniazdo rodzinne usytuowane jest dokładnie na miejscu prehistorycznej osady ludzkiej z epoki kamiennej, sięgającej tysięcy lat przed narodzeniem Chrystusa. Będzie o tym mowa na podstawie wydanego w roku 1994, staraniem "Centrum Dziedzictwa Kulturowego Górnego Śląska", dzieła naukowego pt. "BADANIA ARCHEOLOGICZNE NA GÓRNYM ŚLĄSKU I W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM W LATACH 1991-92". W powyższym opracowaniu znajduje się rozprawa autorstwa **Edelgardy M. Foltyn i Eugeniusza Foltyna** "WSTĘPNE WYNIKI BADAŃ WYKOPALISKOWYCH NA STANOWISKU "8" W JAWORZU, WOJ. BIELSKIE, W 1991 ROKU", w której czytamy: "Stanowisko "8" odkryte zostało przypadkowo w 1987 roku. Wiosną tego roku **Ewa Czader** zebrała z powierzchni pola, około 150 m na południowy wschód od budynku mieszkalnego nr 90 w Jaworzu, będącego własnością rodziny Czadrów, 4 wyroby krzemienne, które następnie znalazły się w "domowym muzeum" jej męża **Krzysztofa**.

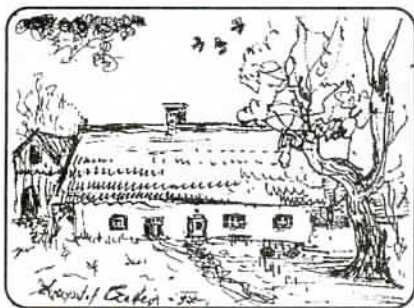
Ze zbiorem tym zapoznał się w 1989 roku **Piotr Gawłowski**, znawca dziejów i kultury Jaworza, poszukujący materiałów do przygotowywanego przewodnika turystycznego po Beskidzie Śląskim. O odkryciu poinformował Sekcję Archeologiczną Polskiego Towarzystwa Archeologicznego i Numizmatycznego w Bielsku-Białej. Jesienią 1989 roku członkowie sekcji pod kierownictwem **Eugeniusza Foltyna** dokonali weryfikacji typologicznej wyrobów krzemiennych i przeprowadzili lustrację stanowiska...

Stanowisko położone jest w zachodniej części wsi Jaworze, niedaleko granicy z miejscowością Jasienica, między potokami Szerokim, płynącym 250 m na wschód, a Czarnym, płynącym 350 m na zachód. Leży ono na prawie płaskiej powierzchni stożka napływowego, usypanego u wylotu dolin Potoku Szerokiego i jego dopływu Potoku Kamiennego...

Mniej więcej pośrodku stanowiska, na lekko zaznaczającym się wzniesieniu, 170 m na południowy zachód od zabudowań gospodarczych, wytyczono 3 wykopy. Nieco bliżej, w odległości 120 m, założono dodatkowo – dla uchwycenia zasięgu stanowiska – niewielki wykop sondażowy. Łącznie przebadano powierzchnię 46 m²...

Archeolodzy odkryli w sumie 445, a więc bardzo dużą ilość wyrobów krzemiennych jak ciosaki, drapacze, skrobacze, rdzenie i wióry, oraz kamiennych, w rodzaju rylców, przekuwaczy, narzędzi trzoneczkowatych, trójkątów, trapezów, ciosaków, rylców, czy tyłczaków, oprócz całej masy obróbkowej drobnicy i odpadów. Pozycja stratygraficzna znaleziskowego inwentarza i obecność w nim "trapezu" pozwalają ustalić jego wstępną chronologię na atlantycką fazę holocenu. Dotychczasowe badania wykopaliskowe, a sądzą, że naukowcy nie powiedzieli w tym względzie jeszcze ostatniego słowa, a raczej ruchu łopaty i kilofem, pozwalają przypuszczać, iż na tym terenie przed tysiącami lat znajdowała się najstarsza osada naszych jaworzańskich przaszczurów, wśród których być może znajdowali się praprzodkowie rodu Czadrów. Jednym słowem można im jedynie pozazdrościć tak starożytnego drzewa genealogicznego i dodać, że badacze nie powiedzieli tutaj ostatniego słowa.

Ale wystarczy tej wycieczki w zakamarki najodleglejszej epoki dziejowej oraz z nią związanych odkryć, przypuszczeń i zagadek. Czas na okres nam bliższy i bardziej oczywisty, nie pogrążony w naukowych dywagacjach. Można jedynie Czadrom pozazdrościć, że ich dzisiejsze domostwo spoczywa w jaworzańskiej kolebce ludzkiej, że tu znajdują się pierwociny naszego prehistorycznego osadnictwa sprzed 10 tys. lat przed Chrystusem. Ale wydaje mi się, że ten metrykalny splendor splywa po trosze również na inne rody żyjące wzdłuż "rzyki" na tzw "Kamieńcu" od **Tymonów** i **Raszków** począwszy, poprzez **Cholewików**, **Dudków**, **Gawlasów**, aż na **Kuklach** i **Szpakach** pod lasem skończywszy.

Dawna "kolebka" Czadrów
Rysunek - Krzysztof Czader

Ród, rodzina – to podstawowa, fundamentalna część, najważniejsze ogniwo oraz najistotniejszy składnik każdej mniejszej czy większej społeczności, każdej wsi i każdego miasta, to filigranowa część ogromnej mozaiki narodowej. Rodzina buduje bazę egzystencji i przygotowuje swych członków do życia, wiąże ich z ojcowskim gniazdem i ojcowską ziemią. Poszczególne jej przedstawiciele w większym lub w mniejszym stopniu tworzyli własne i środowiskowe wczoraj i dziś, a będą także podwaliną dla przyszłości. Jaworzańskie rody mozolnie i ofiarnie tworzą historię naszej wsi. Godzi się, warto i trzeba zatem o nich mówić i pisać.

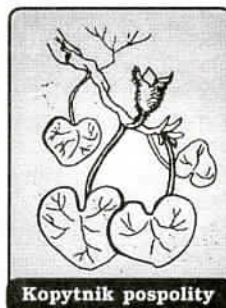

Józef Czader i Jadwiga Kłus związali się ze sobą
na dobre i złe w 1950 r.

Protoplasta rodu **Józef Czader** – mój przedwojenny jeszcze przyjaciel, urodził się w roku 1922, dokładnie w tym roku, w który zmarł jego dziadek, również Józef, bo trzeba wiedzieć, że wszyscy najstarsi synowie w tej rodzinie otrzymywali na chrzcie św. imię – Józef – i przejmowali po ojcu całe gospodarstwo w jedyne władanie. Tak było z moim przyjacielem i tak też bywało od pra-, pra-, pradziadów. "Józefowa awaria" wydarzyła się dopiero w przedostatnim pokoleniu i "pechowo" będzie zapewne trwała w nieskończoność, ale moim "proroczym" przewidywaniem generacji Czadrów powrócą do poprzedniej szacownej tradycji imionowej i spadkowej. A szczerze mówiąc nic nie wskazywało na zmianę tej tradycji. Syn, który otrzymał imię Józef, nie posiadając zamiłowania do rolnictwa wybrał karierę pedagogiczną, zaś gospodarstwem musiał się zająć obdarzony artystyczną duszą brat Krzysztof, łączący w sobie trzy, a właściwie cztery profesje – artysty plastyka od serca, rolnika nowoczesnego z przypadku, handlowca rzutkiego z konieczności, no i aktywnego radnego oraz członka różnych komisji Rady Gminy z pasji społecznikowskiej.

I na tym kończę ów "Józefowy" ewenement, bo przyznacie mi, Drodzy Czytelnicy, że należy on raczej do rzadkości w naszych wiejskich nieszlacheckich rodzinach, choć na bliskim nam, górnjaworzańskim "Kamińcu" istnieją takowe, że wymienię dla przykładu własną rodzinę, jako że "każda pliszka swój ogon chwali", w której od niepamiętych czasów, co wynika pod niemieckim przymusem sporządzanego "Ahnenpassu", czyli wykazu przodków, zawsze najstarszy syn nosił imię Franciszek, zaś drugi – i jak wynika z dokumentów – zawsze ostatni – Karol. Starszym Czytelnikom "Echa Jaworza nie potrzeba tej przypadłości wyjaśniać, bowiem wiedzą oni doskonale, że wynikała ona poniekąd z trochę bałwochwalczego zapamiętania się w imienniczy rytuał cesarskiego domu Habsburgów, w którym, poza rzadkim imieniem Ferdynand, imiona Franciszek, Józef i Karol były priorytetowe... cdm.

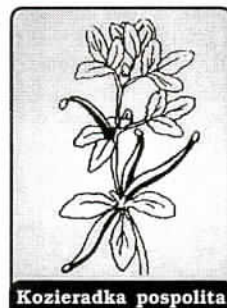
Franciszek Karol Szpok

Kopytnik pospolity

Wróćmy do ziół

Lecznice bioprądy flory

Kozieradka pospolita

Las z nieprzebranym bogactwem drzew, krzewów, kwiatów i grzybów jest niezawodną lecznicą dla każdego człowieka. Nie chodzi już tylko o to, że las dostarcza nam ziół do naparów i preparatów ziołowych, stosowanych jako leki na określone schorzenia, ale o korzyści płynące z leczniczych bioprądów, uzyskiwane przez kontakt z roślinnością.

W całej biosferze leśnej wszystkie gatunki drzew i roślin podlegają prawom cudownej symbiozy. Każde drzewo, każda roślina, łącznie z mizernym mchem leśnym, ma inny skład chemiczny, swoją emanację, swoje własne bioprądy. Wszystkie razem, drogą wzajemnej wymiany, swoistymi właściwościami oddziałują na siebie wyrównawczo i dobroczynnie. W tej zagęszczonej biosferze leśnej, dzięki dobroczynnym bioprądom świata roślin, człowiek nie tylko wypoczywa lecz się regeneruje. Więcej jest drzew i roślin dobroczynnych dla człowieka, niżeli szkodliwych. W ogólnej klasyfikacji drzew musimy poznać i wybrać drzewa wpływające na nas najbardziej korzystnie. Do takich należą wszystkie drzewa szpilkowe: **modrzew, sosna, świerk, jodła, jałowiec**, wymierający **cis**. Drzewa iglaste nie tylko oczyszczają płuca i zasilają je w tlen oraz olejki eteryczne, nie tylko regenerują cały ustrój ludzki drogą swych bioprądów, lecz nadto, dzięki lepkości żywicy, zatrzymują niezliczoną ilość chorobotwórczych bakterii i hamują ich rozprzestrzenianie. Zatrzymują również na sobie wielkie ilości pyłów i sadz spalinowych znajdujących się w powietrzu, zwłaszcza w okolicach przemysłowych.

Do drzew liściastych, których bioprądy pozytywnie działają na nasz ustrój zaliczamy: **brzozę, lipę, dąb, kasztan, klon, morwę, akację**. Niektóre drzewa wywierają na nas wpływ niekorzystny, a nawet szkodliwy. Do takich należą: osika, topola, olcha, dziki bez leśny. Inne drzewa i krzewy są dla nas obojętne ze względu na to, że ich bioprądy są słabe.

Na liściach berberysu rozwija się pasożytniczy grzybek, który bywa przyczyną chorób zbóż, na człowieka zaś berberys może wpływać alergicznie. Osika, topola i olszyna działają na ludzi demobilizująco i depresyjnie, nadto utrudniają gojenie się ran i zmniejszają odporność organizmu.

Powinniśmy zatem wykorzystywać każdą okazję i przebywać jak najczęściej wśród drzew iglastych, a zwłaszcza wśród skupisk modrzewia. Nawet szlachetniejsze gatunki grzybów są bardzo wybredne w wyborze środowiska, skupiają się u stóp lub w sąsiedztwie drzew iglastych, nie gardząc nawet jałowcem. A król grzybów - borowik upodobał sobie, poza szpilkowymi, dąb i brzozę, w pobliżu których chętnie wyrasta.

Ze wszystkich drzew liściastych dla nas najbliższą, niezwykle miłą i swojską jest **lipa**. Darzy ona nas nie tylko urokiem pięknej korony, lecz swymi olejkami eterycznymi leczy nasz organizm oraz wpływa kojąco na naszą psychikę.

Spośród wszystkich naszych drzew na szczególne omówienie zasługuje nasza pocziwa **brzoza**. Jest ona specyficznym środkiem leczniczym oraz regulatorem biocenozy wszelkich drzew leśnych. Brzoza oprócz wspomnianego dobroczynnego wpływu na drzewa i rośliny, oddziałuje leczniczo na organizm ludzki.

Ulistnionymi gałązkami wyścielamy nasze łóżka. Po dwóch tygodniach wszystkie niezastarzałe jeszcze przypadłości reumatyczne znikną całkowicie; nadżerki na szyjce macicznej bądź znikają, bądź prosię ich rozwoju zatrzymuje się. Wskazane jest trzymanie żywych gałązek brzozy w każdym mieszkaniu, a przynajmniej tam, gdzie znajduje się telewizor. Brzoza bowiem neutralizuje wszelkie promieniowanie radioaktywne i w pewnej mierze promienie rakotwórcze.

Sok ściągany w pierwszej połowie maja z brzozy i wypijany po kieliszku trzy razy dziennie czyści krew, nadaje twarzy świeży wygląd i chroni płuca przed rakiem. Warto w tym miejscu wspomnieć jeszcze o **hubie brzozowej**, jako o leku na raka.

Na podstawie stosunkowo licznych, pozytywnych wyników osiągniętych w leczeniu hubą brzoźową, należy stwierdzić śmiało, że nie ma najmniejszej wątpliwości co do jej właściwości leczniczych w przypadku chorób nowotworowych. Huba lecznicza (Polyporus) dla celów wspomnianej terapii, musi wyrastać na żywej brzozie, zaś zbierana winna być w październiku i to nie wszędzie, tylko w Puszczy Białowieskiej, Augustowskiej i w lasach olsztyńskich. Huba brzoźowa występuje w dwóch odmianach: czarna (ciemnobrązowa) i biała. Używa się w praktyce obu jednocześnie. Hubę jako lek przyjmuje się albo w postaci odwaru albo zastrzyków. Wywar z huby stosuje się w ten sposób: pół kg czarnej i pół kg białej huby zetrzeć na mąkę i zmieszać razem. Każdorazowo kopiatą łyżkę tej mieszanki zalać szklanką wody, gotować 10 minut, odstawić na 30 minut, przecedzić i pić trzy razy dziennie po szklance 20 minut po posiłku. Jeśli chodzi o stosowanie zastrzyków, to trzeba zawsze robić próbę danego pacjenta, bo trafiają się osobnicy, których organizm tego leku nie toleruje, powoduje opuchlinę całego ciała i arytmie serca.

Szukajmy zatem kontaktu z żywą przyrodą, przede wszystkim z roślinnością dobroczynną, w niej bowiem znajdujemy radość życia, gdyż jej tchnienie niesie energię i tężyznę dla naszego ciała.

Z herbarium ojca Andrzeja Klimuszki wybrał
Marian Zygmunt

Po sposobie, w jakim kochamy ludzi,
poznajemy, jak kochamy Boga.

J. LUBOCK

ALUM PLAST

Spółka Cywilna

Oferuje usługi w zakresie produkcji:

STOLARKI ALUMINIOWEJ I "INTERBELL"
ORAZ PCV SYSTEM KBE

■ Okna i drzwi	■ Okna lukowe
■ Ścianki wewnętrzne	■ i trójkątne
■ Oranżerie	■ Transport
■ Boksy kasowe	■ Montaż
■ Gabloty	■ Lakierowanie
	■ proszkowe

GRODZIEC ŚLĄSKI 254 43-386 ŚWIETOSZÓWKA

(byłe Kółko Rolnicze)

TEL. (033) 154-002, TEL./FAX (033) 154-004

SZKOŁKA RÓŻ

Czesław & Grażyna Jaworska Trubiłowicz

Oferujemy krzewy róż:

wielokwiatowe - wielokwiatowe
miniatury - pnące - parkowe

43-300 Bielsko-Biała, ul. Grunwaldzka 21, tel. (004833) 11-66-73
43-384 Jaworze Średnie, ul. Kolonia Dolna, tel. 173-195

WYWÓZ ŚCIEKÓW Z TERENU GMINY JAWORZE

TEL. 172-334

TEL. KOM. 0-90-688-631

OGRODNICTWO

JADWIGA i EDWARD WIEJOWIE
Jaworze Nałęże 1, ul. Słoneczna,
tel. 172-858

POLECA:

- bratki i stokrotki

KWIATY BALKONOWE:

surfinie i fortunie licencjonowane,
pelargonie, begonie zwisające, bidens,
bacopa, scewola, werbena zwisająca, fuksje
oraz wiele nowości.

KWIATY RABATOWE:

aksamitka, begonia, szalwia, żeniszek,
werbena oraz wiele innych.

BYLINY NA SKALNIAKI

MOŻLIWOŚĆ OBSADZANIA
SKRZYNEK I GAZONÓW.

**PRZYJMĘ UCZNIĄ
DO PRAKTYCZNEJ NAUKI
ZAWODU STOLARZA
KONTAKT - TEL. 172-450**

KOMPLEKSOWY ZAKRES USŁUG BRUKARSKICH:

- place, chodniki, dojazdy
- zabudowa skarp itp.

wykonuje

ANTONI BARUT

Jaworze tel. 172-055 (wieczorem)

ZDALNE STEROWANIE DO BRAM:

- uchyłne
- przesuwne

USŁUGI ELEKTRYCZNE

POMIARY

TELEFON: 153-298

ŚWIETOSZÓWKA

UL. OGRODOWA 34

GREPIOWANIE wełny Sprzedaż i szycie kołder

Genowefa Galińska
Świątoszówka
ul. Ogrodowa 59
tel. 152 987

TANIO I
SZYBKO I
SOLIDNIE I

Redaguje Kolegium w składzie: Jadwiga Roik,
Franciszek Karol Szpok, Marian Zygmunt
Izabela Kozłowska - skład
Małgorzata Barut - kolportaż
Fot. - Jadwiga Roik

Adres redakcji: Urząd Gminy w Jaworzcu, ul. Zdrojowa 82
43-384 Jaworze Dolne, tel. 172-195 lub 172-813
fax 172-871, telex 35-405

Druk: "TIMES", ul. Krakusa 17, tel. 184-548 B-B

Redakcja nie zwraca nadsyłanych tekstów
oraz zastrzega sobie prawo skracania i opracowania redakcyjnego.